

Den otců

Den otců je svátek na počest otců, oslavující otcovství, vztah otce k dítěti a roli otců ve společnosti. V mnoha zemích včetně České republiky se slaví třetí neděli v červnu, v některých státech se ale tradičně váže ke svátku sv. Josefa (19. března) či ještě k různým jiným datům. V severských zemích, například ve Finsku, je Den otců oslavován druhou nedělí v listopadu a červnový termín je vyhrazen Mezinárodnímu dni mužů, tedy i těm bezdětným.

Tradici oslavy otců založila Američanka Sonora Smart Doddová, která chtěla ocenit úsilí, s nímž se o ni a další čtyři sourozence staral její ovdovělý tatínek. Úplně první oslava Dne otců se konala v americkém městečku Spokane ve státě Washington 19. června 1910, v den narození Sonořina otce.

První oslava Dne otců tak byla spíše soukromá, popularita svátku ale rychle rostla. V roce 1966 se díky prezidentovi Lyndonu Johnsonovi stala třetí červnová neděle oficiálně Dnem otců.

Příběh rodiny, která se dokázala se svým osudem poprat

Přinášíme příběh, který třeba některé z vás přiměje k zamyšlení nad tím, že existují rodiny, které to v životě nemají lehké. A netýká se to, jak si někdo může na první pohled myslet, finanční stránky. V tomto konkrétním případě se jedná o rodinu, ve které jsou rodiče neslyšící. Přečtete si životní příběh maminky a sestry naší spolužačky Elišky Dyntarové ze 6. B třídy. Můžete si pak o takové situaci v rodině popovídat společně s učiteli a spolužáky ve třídě.

I. Průšová

Jmenuji se Veronika a jsem CODA. Co to znamená? CODA (child of deaf adult) je dítě neslyšících rodičů. Vyrůstala jsem mezi dvěma světy – mezi světem slyšících a neslyšících lidí, a díky tomu jsem měla možnost nahlédnout do obou kultur a naučit se oba jazyky. Tím mám na mysli český jazyk a český znakový jazyk. V pubertě mě to děsně štválo, že vlastně pořádne nikam nepatřím... nakonec jsem se rozhodla to celé otočit v můj prospěch a po gymplu jsem se přihlásila na obor tlumočnictví českého znakového jazyka a tady jsem se našla.

Znakový jazyk je super! Moc doporučuji You Tube kanál Sweet potatoes on the way, je to český kanál, kde se můžete něco o neslyšících a znakovém jazyku naučit. A kdybyste někdy někoho slyšeli, jak říká „znaková řeč“, tak ho prosím opravte. Znakový jazyk je plnohodnotný stejně jako český nebo třeba anglický jazyk, přece byste nikdy neřekli anglická řeč. A každá země má svůj znakový jazyk!

Jmenuji se Klára. Jsem neslyšící a narodila jsem se slyšícím rodičům. Můj porod byl komplikovaný a vlivem nedostatku kyslíku v mozku, jsem získala sluchové postižení, při porodu jsem se totiž dusila pupeční šňůrou. Znakový jazyk jsem se naučila až ve škole. Chodila jsem do speciální školy v Hradci Králové pro neslyšící. Věděla jsem, že děti chci. První dceru - Veroniku, jsem vychovávala u své matky. Poté jsme se přestěhovali do Dobrušky. Věděli jsme, že výchovu zvládneme sami. Verunku jsme dali už ve dvou letech do školky, aby byla mezi dětmi a naučila se mluvit.

rodina Dyntarova

To, že pláče jsem poznala díky světelné signalizaci, která reaguje na zvuk - zvonek, pláč, křik... S mluvením nám také pomáhala sousedka. Když jsem čekala Elišku, přestěhovali jsme se ještě do většího bytu. Elišku jsme dali do školky později, protože mohla mluvit s Verunkou. S výchovou nám pomáhala rodina.

Pranostiky červen

Chladný květen, červen vlažný - je pro sýpky, sudy blažný.

Netřeba v červnu o dešť prositi, přijde, jak začne kositi.

Červen studený - sedlák krčí rameny.

Když v červnu severní větry vějí, tu se bouřky opozdělí.

Jestli červen mokrý bývá, obilí pak málo rodívá.

Pláče-li červen a neoschne žitko, v zajících, koroptvích budem mít řídko.

V červnu deštivo a chladno způsobí rok neúrodný snadno.

Červen mokrý a studený - bývají žně vždy skaženy.

Často-li se v červnu hrom ozývá, kalné léto potom přichází.

Hřímá-li v červnu, zvede se obilí.

Červen-li více sucho než mokrý bývá, urodí se hojnost dobrého vína.

Co v červnu nedá do klasu, červenec nažene v času.

Jak červen teplem září, takový bude i měsíc září.

Jaký červen, takový i prosinec.

Den dětí na 1. stupni obrazem

Exkurze do firmy JECH

Celá třída 3. B šla s paní učitelkou a asistentkou na exkurzi do Jecha. Tam si nás rozdělili na dvě skupiny. Nejdříve jsme byli v místnosti, která byla plná pohovek a křesel. Taková menší prodejnička a my jsme si mohli vyzkoušet, jak se na nich sedí. Prohlídka pokračovala do stříhárny, truhlárny, brusírny, no prostě úplně všude. Viděli jsme celý postup, jak se vyrábí křeslo. Bylo to moc pěkné a zajímavé.

za 3. B Natálka Marková

Mezinárodní den dětí

Den dětí se slaví každoročně 1. června. U příležitosti dne dětí jsou připravovány různé společenské a sportovní akce. Den dětí má upozornit světovou veřejnost na práva a potřeby dětí. Historie dne dětí První podnět k založení dne, který by oslavoval děti, vznikl v Turecku při založení Národního shromáždění 23. dubna 1920 během Turecké války za nezávislost. Tehdejší ochránce národních práv Mustafa Kemal prohlásil, že důležitou součástí k budování nového státu jsou děti. Proto ustanovil 23. duben jako Den dětí, který obyvatelé Turecka slaví dodnes a je státem uznávaným svátkem . Vyhlášení Dne dětí, který by se slavil po celém světě, bylo poprvé doporučováno v roce 1925 na Světové konferenci pro blaho dětí. Den dětí však nebyl vyhlášen.

Tato konference se konala 1. června 1925. Ve stejný den se v San Franciscu konal festival Dračích lodí, na jejichž oslavu čínský generální konzul shromáždil mnoho čínských sirotek, aby poukázal na to, že by se společnost měla více zabývat blahem dětí. Tyto dvě významné události, které se staly ve stejný den, určily datum oslav Dne dětí, který byl ale oficiálně vyhlášen později. V roce 1949 Mezinárodní demokratická federace žen vyhlásila Den pro ochranu dětí. Důvodem k vyhlášení bylo masové zabíjení žen a dětí v Lidicích v roce 1942 a také ve francouzském Ouradouru v roce 1944. Datum oslav bylo ustanoveno na 1. červen, který připomíná sirotky v San Franciscu a první konferenci, jež se zabývala blahem dětí. Den pro ochranu dětí se začal slavit rok po jeho vyhlášení a oslavy probíhaly každý rok. Některé státy převzaly datum a postupně se ze Dne pro ochranu dětí stal Den dětí nebo také jiným názvem Mezinárodní den dětí. Československo, později Česká republika také převzala toto datum a Mezinárodní den dětí se slaví na začátku června. V roce 1952, kdy už se slavil Den pro ochranu dětí, usilovala Mezinárodní unie pro péči o dítě o vyhlášení dne, který by oslavoval výhradně děti. Na oto OSN zareagovala a v roce 1954 vyhlásila Světový den dětí (Universal Children's Day).

Cílem vyhlášení bylo, aby každý stát jednou v roce upřel pozornost na nejmladší obyvatele.

Účelem vyhlášení byla také podpora dětí, poskytnutí dobrých podmínek pro jejich zdravý vývoj a přístupu ke vzdělání. Valným shromážděním OSN bylo všem státům doporučeno, aby oslavovaly děti ve stejný den. Datem oslav byl zvolen 20. listopad, a to proto, že v tento den v roce 1959 Valné shromáždění OSN přijalo Deklaraci o právech dítěte a ve stejný den v roce 1989 přijalo Úmluvu o právech dítěte.

Některé státy si i přesto ponechaly datum oslav na začátku června, jiné státy datum oslav přesunuly na listopad podle doporučení OSN a některé státy si ponechaly červnové datum a přijaly také oslavy dětí v listopadu.

M. Hladíková, 6.B

Rozhovor s Ing. Vítem Svobodou

Prinášíme Vám rozhovor s jednatelem fy Marta panem Ing. Vítem Svobodou

Jak vznikl nápad pojmenovat obchod Marta?

Když jsme vznikali, tak jsme chtěli nějaké jméno, které si bude každý pamatovat. Podobný systém měli v Hradci v Jednotě, tam se jmenovaly jednotlivé prodejny Jana, Jitka, Jiřina a každý si to pamatoval. Tak jsme šli podobnou cestou a zvolili jsme jméno Marta.

Jak jste se vyučil a dostal k pekařině?

Nejsem vyučený pekař, ale vystudoval jsem potravinářskou průmyslovku v Pardubicích. Poté jsem studoval ještě vysokou školu -potravinářskou fakultu, a tak jsem se dostal k pekařině.

Kolik měla firma zaměstnanců tehdy a kolik má teď?

Marta, když začínala, měla 7 zaměstnanců. V průběhu let se počet zvýšil na 140, ale dneska jich má cca 70.

Jaký sortiment výrobků jste měl ze začátku a jaký máte nyní ?

Ze začátku jsme měli jenom pekárnu, pekli jsme asi 15-20 výrobků. Pak se firma rozšířila o cukrárnu a počet výrobků stoupl na 140. V současné době nabízíme 80-90 výrobků.

Máte i svoje prodejny? Kolik a kde?

V současnosti máme 6 prodejen - 2 v Dobrušce, 1 je v Třebuchovicích, 1 v České Skalici. Vlastníme ještě stánek v Rychnově a v Bohuslavicích.

Kdy jste otevřel první a jak jste postupovali v rozšiřování prodejen?

Zřizovali jsme je postupně, v roce 1991 jsme koupili část v Domažlické ulici, pak jsme koupili tento areál, ve kterém sedíme a pak jsme otvírali další.

Kam všude dovážíte pečivo a ostatní výrobky?

Rozvoz máme do okresu Rychnov nad Kněžnou, částečně se zaváží do okresu Náchod, Trutnov a Hradec Králové.

Máte i pojízdnou prodejnu? Kam jezdí?Máme pojízdnou prodejnu ve formě autobusu, ta má 22 míst. Jezdí do vesnic v okolí Dobrušky.

V kolik začínají řidiči rozvážet pečivo?

První řidič nakládá o půl druhé ráno, pak postupně nakládají ostatní. Poslední nakládka je o půl páté.

Nebojíte se konkurence?

Konkurence je třeba se bát.

Jak vás zasáhla krize pandemie a válka na Ukrajině?

Zasáhlo nás to silně - hlavně finančně, protože všechny náklady jdou prudce nahoru.

Máte i ukrajinské zaměstnance?

Máme momentálně tři, ale z těch uprchlíků je jenom jeden.

Musíte zdražovat?

Už jsme zdražili dvakrát, museli jsme.

A.Sejkorová, S. Kopecná, 6.B

MARTA spol. s r. o.
Peče pro Vás

Rozhovor s p. uč. Kateřinou Hruběšovou

1. Kde jste se narodila?
2. Kde jste studovala?
3. Jaká je vaše aprobace?
4. Jaké je vaše oblíbené jídlo?
5. Jaký je váš oblíbený předmět ve škole?
6. Jaká je vaše oblíbená barva?
7. Proč jste se rozhodla pro práci učitele?
8. Máte nějakého domácího mazlíčka?
9. Jak dlouho učíte na této škole?
10. Co se vám líbí na škole?

1. V Českých Budějovicích.
2. V Českých Budějovicích.
3. Český jazyk, literatura a angličtina.
4. Avokádo.
5. Čeština, matematika a fyzika.
6. Modrá.
7. Protože mě bavila čeština, tak jsem ji chtěla studovat. Byla to vlastně jediná možnost, jak tento předmět studovat a najít potom nějaké uplatnění.
8. Ano, mám ježka a psa.
9. Čtvrtým rokem.
10. Přístup paní ředitelky k různým aktivitám a akcím.

M. Hladíková, 6. B

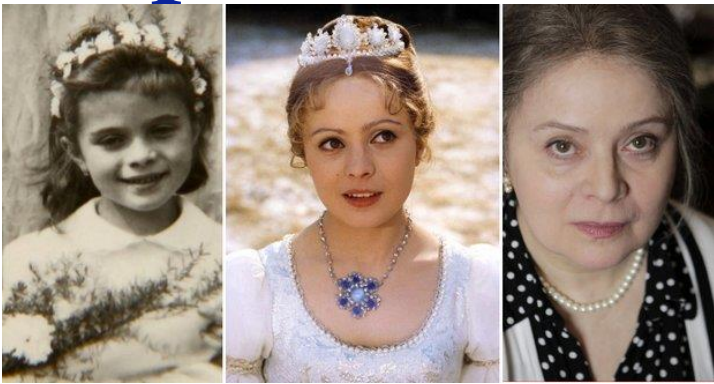
Zajímavosti o měsíci červnu

Už jste se někdy pozastavili nad tím, proč máme v češtině zvláštní jména kalendářních měsíců, když ve většině evropských jazyků jsou názvy měsíců sobě navzájem podobné? Třeba letní měsíce, červen, červenec, srpen... v jiných jazycích slyšíme názvy zcela odlišné, od anglického June, July, August přes francouzské juin, juillet a août až třeba po slovenské jún, júl a august. Význam českých pojmenování si každý podle sebe nejspíš nějak vykládáme, ale jaký je jejich skutečný původ? České názvy kalendářních měsíců jsou velmi starobylé, pocházejí až z praslovanštiny. Vycházejí z přírodních jevů, které byly pro to které období typické, nebo případně z prací, které se v tu dobu pravidelně vykonávaly. Jenže starí Slované neměli pevný kalendář a dobu měsíců pouze odhadovali. Když se pak ze společné pravlasti rozešli na vzdálená území, která měla odlišné klimatické podmínky, začali někdy označovat stejnými názvy různá časová období. A tak se stalo, že některá pojmenování měsíců sice najdeme současně ve

vícero slovanských jazycích, ale označují přitom jinou dobu. Zatímco třeba srpen označuje v češtině osmý měsíc v roce, v chorvatštině srpanj označuje měsíc sedmý, tedy náš červenec. Některé slovanské jazyky si své staré názvy měsíců dodnes udržely. Patří mezi ně třeba čeština, polština, chorvatština nebo hornolužická srbština s nezapomenutelnými názvy června a července - smažnik a pražnik. Řada slovanských jazyků jako slovenština, bulharština nebo slovinština původní názvy používat přestala a převzala jména vycházející z původních latinských názvů Iunius a Iulius. Ta jsou srozumitelná napříč mnoha jazyky, s mírnými obměnami je najdeme nejen v angličtině a němčině, ale třeba i ruštině, maďarštině, rumunštině, norštině či islandštině. České názvy měsíců červen a červenec mají zajímavou historii. Jsou si na první pohled podobné a dříve se zaměňovaly. Červenec někdy označoval i šestý měsíc v roce a červen sedmý. To se někdy dává do souvislosti s velmi podobnou situací u jmen latinského původu označujících stejné měsíce, jako jsou třeba anglické June a July. I ty znějí podobně a rovněž dochází k jejich zaměňování.

Vzpomínáme

Libuše Šafránková 7.6. 1953 – 9.6. 2021

Jedna z nejoblíbenějších českých hereček Libuše Šafránková zemřela vloni krátce po oslavě svých 68. narozenin. Navždy zůstane nejslavnější filmovou Popelkou, kterou natočila jako 19letá studentka brněnské konzervatoře. Zahrála si princezny, mladé odvážné dívky i nepřehlédnutelné partnerky.

Narození v červnu

- 2.6. - Sergio Agüero
- 3.6. - Rafael Nadal, Yelena Isinbayeva
- 6.6. - Björn Borg
- 7.6. - Anna Kournikova
- 8.6. - Kim Clijsters
- 13.6. - Kenenisa Bekele, Petra Vlhová
- 14.6. - Steffi Graf
- 16.6. - Jan Železný
- 17.6. - Eddy Merckxx, Venus Williams
- 20.6. - Frank Lampard
- 22.6. - Thomas Voeckler
- 23.6. - Zinedine Zidane
- 24.6. - Lionel Messi
- 26.6. - Paolo Maldino
- 27.6. – Raúl
- 30.6. - Michael Phelps, Mike Tyson

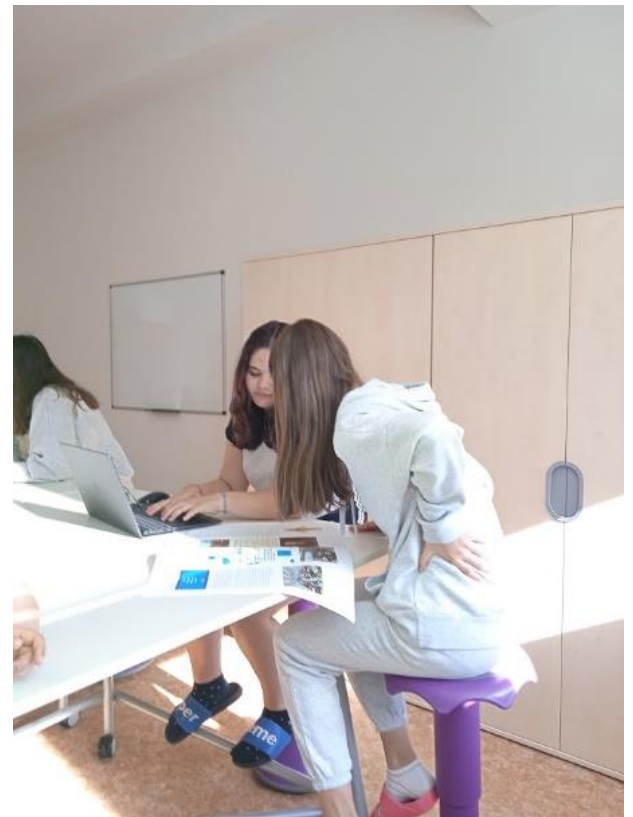

Jak vznikají noviny

Rozhodli jsme se žákům přiblížit, jak vznikají naše noviny. Asi tomu nebudete věřit, ale práce trvá skoro měsíc. Na začátku nového měsíce si rozdělíme úkoly. V G-učebně máme kurz, do kterého vkládáme příspěvky. Jakmile shromáždíme všechny články, společně si je projdeme a označíme, co by se mělo upravit. Konečnou podobu má na starost p. uč. Průšová. Přejeme si, aby každý žák naší školy našel v novinách „TU SVOJI RUBRIKU“. Budeme zároveň rádi, za každý nápad, který naše noviny zvedne o úroveň výše ☺

DĚKUJEME, ŽE NÁS ČTETE !

redakce ŠN, foto J. Šifta

Rozhovor s paní ředitelkou

Jaká je vaše oblíbená barva?

Černobílá.

Jaké je vaše oblíbené jídlo?

Kulajda.

Jak dlouho učíte?

35let

Kde jste pracovala?

Ve zvláštní škole, speciální škole, malotřídce, základní škole, střední škole, učilišti.

Co děláte ve volném čase?

Čtu knížky.

Co byste chtěla změnit na této škole?

Přístup žáků a chování žáků k učitelům, chování učitelů k žákům, jde mi o to, abychom byli vstřícnou a slušnou školou.

Kde jste studovala?

Studovala jsem v Praze na UK a Univerzitu Hradec Králové.

Jaké projekty chystáte do budoucna?

Zmodernizovat kuchyňku, vytvořit venkovní učebnu. Zavést tandemovou výuku a Clil metodu ve výuce, podpora žáků v tělesné výuce a pohybu.

Do jaké země byste se chtěla podívat?

Zemí, kterou jsem chtěla navštívit, byl Egypt, což se mi splnilo. V současné chvíli nemám na seznamu konkrétní zemi, kterou bych chtěla navštívit, spíše vždycky řeším to, abych si v klidu odpočinula a mohla se věnovat oblíbené četbě.

Co budete dělat o prázdninách?

Budu číst, odpočívat a věnovat se vnoučatům.

A. Sejkorová, 6. B

Zajímavosti o letectví – TOP 15

1. American Airlines ušetřili v roce 1987 \$40.000, když odstranili **jednu olivu** z každého salátu servírovaného v první třídě.
2. Každé 3 vteřiny přistane na světě jedno letadlo.
3. **Oslové** zabijí ročně více lidí, než zemře při leteckých nehodách.
4. Počet lidí, kteří se zamilují do stewardek (*stewardů*) je ve srovnání s ostatními profesemi nejvyšší.
5. Vzduch nasávaný do letadel za letu je jeden z **nejčistších** na světě.
6. Boeing 747 je vyroben ze 6 milionů částí.
7. Jen 5% lidí na světě letělo v letadle.
8. Letecká doprava je **2. nejbezpečnější na světě** – jen výtahy a eskalátory jsou bezpečnější.
9. Nejdražší letenku si zakoupil Julian Haward za neuvěřitelných \$123.000 (2.460.000 Kč) – jednalo se o první let v královské třídě A380 ze Singapuru do Sydney v roce 2007.
10. Tísňové volání z letadla MAYDAY bylo odvozeno od francouzského slova m'aidez, což znamená pomoc.
11. Lufthansa je největším spotřebitelem **kaviáru** – ročně ho nakoupí přes 10 tun.
12. Prince Charles a Prince William nikdy neletí stejným letadlem – pro případ havárie.
13. ČSA ročně přepraví v cargo prostoru letadel kolem **800 zvířat** (i například levharty, tučňáky, lvy, skunky, lemury, hrochy a opičky)
14. Co vydělá letecký dopravce na 1 cestujícím, vydělá McDonalds při prodeji 4 Happy mealů.
15. Stewardky asijské společnosti **Thai Airways** musí mít rozdílné uniformy na zemi a ve vzduchu. Po vzletu se převlečou do tradičních thajských šatů, zatímco na zemi nosí fialové obleky.

... něco navíc

Posádka letadla používá šifrované kódy, které jsou čtyřmístné - 7500, 7600, 7700.

7500 je asi nejhorší ze všech – znamená, že letadlo bylo uneseno (nebo hrozí únos)

Když pilot hlásí kód 7600, znamená to, že došlo k rádiovému selhání.

7700 označuje obecnou nouzovou situaci

Posádka tyto kódy používá zejména proto, aby nevyvolala zbytečnou paniku a mohla se připravit na nouzové řešení dané situace.

P. Včeliš, 6. B

Vyhlášení soutěže školních novin

Od 3. června 2022 se mohly všechny třídy na 2. stupni naší školy zapojit do soutěže, kterou vyhlásily naše noviny. Po dobu 6 týdnů nacházeli žáci ve svých třídách ukryté indicie, které měli logicky spojit a určit osobnost KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE. Každá nápověda byla ve třídě schovaná po dobu 1 týdne a odstraněna po ukrytí nové. Osobnosti vybrala a nápovědy psala p. uč. Průšová. Žákyně A. Sejkorová a S. Kopecká je roznášely po třídách. Mrzí nás, že spousta tříd se nezapojila. I přesto jsme v redakci vybrali a ocenili ty úspěšné.

1. místo - žáci 9. B (Tomáš Zdechovský)

2. místo - žáci 6. A (Zuzana Navarová)

Vyhlašujeme prázdninovou soutěž jednotlivců

Prázdniny, stejně jako každé jiné období života, by měly být tráveny s užitkem. Živá komunikace, čtení knih, sport se stanou mnohem příjemnější zábavou než sezení u počítače. Pro rodiče žáků je lepší o prázdninách vymyslet pro své děti zábavný program: kulturní akce, společné sledování filmů a další společné koníčky. I letní prázdniny letí rychlostí světla, takže je třeba je využít na maximum!

A teď pár slov k soutěži. Pokud na svých cestách uvidíte nějakou zajímavost, vyfot'te ji a pošlete na:
ivona.prusova@zsdobruska.cz

V zářijovém čísle uveřejníme vybrané snímky. O vítězi rozhodnou žáci v anketě. Soutěžit můžete ve třech kategoriích:

1. kategorie: 1. stupeň
2. kategorie: 2. stupeň
3. kategorie: učitelé a asistenti

V říjnu proběhne výstava všech zaslaných fotografií ☺

Všem zaměstnancům,
žákům školy i jejich
rodičům přejeme
pohodové prázdniny,
hodně sluníčka, teplou
vodu u moře či
na koupališti, málo
deště, hodně zážitků,
málo nudy, hodně
poznání, málo televize,
hodně zmrzky, málo
problémů, hodně nových
kamarádů, málo stesku,
hodně dopisů... prostě
prázdniny takové, jak
mají být.

Uvidíme se v září !!!

JMÉNO

MOJE
LETNÍ PRÁZDNINY

CO JSEM DĚLAL

MOJE LETNÍ PRÁZDNINY

KDE JSEM BYL

No jo, princezna, ta aby neměla zase něco extra.

...prý si hrály s babičkou na pohřeb a teď neví, kam ji zahrabaly.